

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 26922-2026

Medewerker	:	Mirjam Engels
Team	:	Strategie
Datum	:	24 juni 2026
Portefeuillehouder	:	wethouder Hans Olthof

BIJLAGEN: ☒ Bijlage 1 – bestuurlijke opdracht
AFSTEMMING MET ☒ Financien ☒ Concerncontrol ☒ DT
☒ Openbaar ☐ Vertrouwelijk
ONDERWERP Bestuurlijke opdracht bezuinigingen '27 ev

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. De bestuurlijke opdracht om te komen tot een sluitende begroting voor 2027 en verder vast te stellen.
2. Bijlage 2 als vertrouwelijk te bestempelen in verband met vertrouwelijke financiële gegevens (artikel 5.1 lid 2 sub b Wet Open Overheid).

SAMENVATTING

De gemeente Olst-Wijhe staat voor een financiële uitdaging. Met de nieuwe cijfers vanuit de meicirculaire laat het financiële meerjarenperspectief flinke tekorten zien, met name in 2027 en 2028. Deze prognoses waren echter niet volledig onverwacht. Het college streeft naar een structureel sluitende begroting en heeft daarom het directieteam de opdracht gegeven om richting de begroting van 2027 maatregelen te treffen om tot een sluitende begroting te komen. Na het zomerreces worden besluiten genomen over welke maatregelen bij de begrotingsbehandeling aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd.

AANLEIDING

Het financieel meerjarenperspectief laat flinke tekorten zien. Het college streeft naar een sluitende meerjarenbegroting en wil daarom passende maatregelen treffen. Zij wil in ieder geval in 2027 een reëel en structurele sluitende begroting presenteren in het najaar.

BEOOGD RESULTAAT

Een sluitende meerjarenbegroting.

KADER

- Gemeentewet
- Financiële verordening
- Bestuursakkoord 'betrouwbaar en bestendig: de basis op orde' 2026-2030.

ARGUMENTEN VOOR

Het vaststellen van de bestuurlijke opdracht geeft een duidelijke richting

Doordat het college duidelijk verwoord op welke wijze zij het financiële vraagstuk wil aanvliegen kan de organisatie hierop acteren. Door gericht daar al inhoudelijke contouren bij te schetsen worden er geen maatregelen in het onderzoek meegenomen die door het college als onacceptabel worden gezien. De koppeling met de lijn uit het recent vastgestelde bestuursakkoord zorgt dat het momentum van de start van de nieuwe bestuursperiode direct wordt gebruikt om als organisatie daarop aan te sluiten.

De in het bestuurlijke opdracht geschetste proces zorgt ervoor dat er na het reces snel besluitvorming plaatsvindt

Om ook in 2027 al bezuinigingen te realiseren moet de organisatie nu met spoed aan de slag met de bestuurlijke opdracht. Door na het reces al besluitvorming te laten plaatsvinden kan deze ook financieel worden vertaald richting de begroting (en anders 1^e begrotingswijziging). Dit vraagt om veel inzet van de organisatie in een korte (zomer) periode maar met de gerichte en inhoudelijke bestuursopdracht is deze haalbaar.

Door nu direct in te grijpen ontstaat er meer financiële rust en ruimte voor ambities in het bestuursakkoord

De aanloop naar en het jaar 2027 zal in het teken staan van deze financiële opgave. Dit zorgt ervoor dat nu flink ingrijpen nodig is maar er daarna meer financiële rust ontstaat. Dat geeft ook ruimte om te kijken waar (incidenteel) ruimte is om te investeren in de ambities van het bestuursakkoord.

ARGUMENT TEGEN

De maatregelen zullen de organisatie en samenleving raken

Met de huidige financiële uitdaging is dat onoverkomelijk. We moeten opnieuw kritisch kijken naar onze wettelijke taken, waar extra wordt gedaan en in lijn van het bestuursakkoord het wat minder kan. Dat betekent dat eerdere werkzaamheden, functies, regelingen of voorzieningen niet vanzelfsprekend zijn.

RISICO'S

Weerstand in de organisatie en samenleving voor de maatregelen. We zullen dit meenemen bij het inzicht in de impact die het maatregelenpakket heeft. Bij de verder communicatie na het zomerreces zullen we bewust rekening moeten houden dat we medewerkers, partners en inwoners mee moeten nemen in de noodzaak tot bezuinigingen.

Om 2027 sluitend te krijgen moet op korte termijn veel werk worden verzet. Het is een uitdaging om voor 2027 voldoende maatregelen te kunnen treffen (en met name het tijdig verwerken daarvan richting begroting en eventueel 1^e begrotingswijziging). Dit vraagt van de organisatie om focus en commitment in de aankomende maanden.

Er kunnen ook nog tegenvallers komen die niet als keuze te beschouwen zijn. Daarom moet er gestreefd worden naar een maatregelenpakket dat meer bedraagt dan de 1,4 miljoen (2027). Enerzijds om eventuele tegenvallers op te vangen en anderzijds om het college ook nog keuzes te geven in de te nemen maatregelen.

FINANCIËN

Onderdeel van de bestuurlijke opdracht is een sluitende begroting 2027 e.v. Voor 2027 betekent dit een bezuiniging van € 1,4 miljoen en voor 2028 van € 2,2 miljoen.

DUURZAAMHEID

N.v.t.

PARTICIPATIE

N.v.t.

COMMUNICATIE

Bijlage 2 wordt als vertrouwelijk bestempeld. Deze bijlage heeft namelijk betrekking op specifieke maatregelen die financieel effect hebben op de eigen organisatie en partners. Omdat op dit moment er geen sprake van is dat hier toe besloten wordt is het ongewenst om hier al (mogelijk onnodig) over te communiceren.

PLANNING EN UITVOERING

Zie bijgevoegde bestuursopdracht voor planning en uitvoering. Na het zomerreces wordt het maatregelenpakket ter besluitvorming voorgelegd en wordt ook gevraagd om incidenteel budget om dit pakket te effectueren.

Financiële checklist

Deze checklist geeft houvast in het stilstaan bij de consequenties van een voorstel en het volgen van het juiste proces. De financiële verordening en budgetregeling zijn leidend.

Algemene uitgangspunten

Voorstellen met financiële consequenties zijn altijd voorzien van een dekkingsvoorstel.

Voor structurele uitgaven moet er structurele dekking komen.

Budgetaanvragen gaan via de kadernota, begroting en bestuursrapportages zodat de raad een integrale afweging kan maken. Het kan ook via een los raadsvoorstel.

Is er wel een adviesnota of raadsvoorstel nodig om extra budget te krijgen?

De raad heeft het budgetrecht en heeft per jaar een budget toegewezen om het beleid uit te voeren. Als de geplande uitgave past binnen die kaders hoeft er vanuit financiën geen adviesnota gemaakt te worden. Vraag bij twijfel altijd je financieel adviseur om advies.

In de financiële paragraaf wordt stilgestaan bij de volgende onderdelen:

- Of het uitgaven zijn met een onvoorwaardelijke einddatum (incidenteel), bijvoorbeeld:
 - De inhuur van een bureau voor onderzoeksrapport
 - De kosten voor een project (geen pilot)
- Of het uitgaven zijn zonder specifieke einddatum (structureel), bijvoorbeeld:
 - Een jaarlijks terugkerende subsidie
 - Uitbreiding van de formatie
 - Periodieke onderhouds-, verzekerings- en -vervangingskosten
- Of het een uitgave boven de € 10.000 betreft met meerjarig nut
 - Het gaat dan over een investering met rente en afschrijving
- Of er een besparing uit voortvloeit
- Of er vervolgstappen zijn en of daarmee later kosten te verwachten zijn
- Welk risico er bestaat op meer- of minderkosten:
 - Is het een grove raming of zijn de kosten vrijwel zeker?
 - In welke mate is de planning zeker?
 - Wie draagt eventuele financiële risico's?
 - Welke risico's zijn er in de toekomst of op andere terreinen?
- Of er aantoonbaar (boekingscombinatie noemen) ruimte is om de kosten op te vangen:
 - Binnen (een deel van) het eigen budget. Zo niet,
 - Doordat het een besparing oplevert. Zo niet,
 - Met behulp van inkomsten van derden (subsidie, uitkering). Zo niet,
 - Vanuit een bestemmingsreserve of voorziening. Zo niet,
 - Binnen hetzelfde taakveld, programma of een andere programma.
- Hoeveel budget er nog overblijft op de hiervoor genoemde dekkingsbronnen
- Hoe de conceptbegrotingswijziging met kosten en opbrengsten per boekjaar eruit ziet
- Hoe er besloten wordt over een begrotingswijziging (let op deadlines spoorboekje P&C)
 - Het college mag budgetten schuiven tussen taakvelden binnen een programma
 - Dictum: een administratieve begrotingswijziging door te voeren.
 - Raadsvoorstel via de kadernota, 1^e begrotingswijziging, 1^e of 2^e bestuursrapportage;
 - Dictum: de raad een begrotingswijziging voor te stellen via de ...
 - Via een los raadsvoorstel
 - Dictum: in te stemmen met de ... begrotingswijziging
- In het geval van externe dekking: hoe er verantwoord moet worden

